

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref
19/6958-1

Vår ref
19/5988-5

Dato
25. februar 2020

NOU 2019: 21 Framtidens fiskerikontroll - Høring

Vi viser til brev fra Nærings- og fiskeridepartementet av 3. desember 2019 om ovennevnte.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til utvalgets drøfting av organiseringen av ressurskontrollen i utredningens kapittel 20. Etter vår vurdering har utvalget gjennomført en grundig drøfting av hvilke organisatoriske rammer som i framtiden skal sikre en effektiv og legitim ressurskontroll av fiskerinæringen. Utvalget drøfter særlig to hovedspørsmål:

1. Organisering av de primære kontrollmyndighetene.
2. Samarbeid mellom relevante kontrolletater og politi og påtalemyndigheter.

Drøftingene av disse problemstillingene er både gjort med referanse til generelle forvaltningspolitiske prinsipper for organisering av statlig virksomhet, slik de bl.a. er slått fast i St. meld. nr. 19 (2008-2009), og med utgangspunkt i de særtrekk som kjennetegner forvaltningen av fiskeriressursene.

Utredningen viser at organiseringen av kontrollmyndighetene i dag ikke gir en effektiv oppgave-løsning og utnyttelse av ressursene. Det pekes på uklare og overlappende ansvarsforhold mellom Fiskeridirektoratet og private salgslag, samt at ansvaret er fordelt på mange små enheter som har et helhetlig ansvar for kontrollen innenfor geografiske områder. Mange små enheter med ansvar for alt fra risikovurdering til håndhevelse, gjør det vanskelig å bygge tilstrekkelig spisskompetanse innenfor de ulike oppgavene i kontrollarbeidet. Det gir også risiko for forskjellsbehandling avhengig av geografi, og store kostnader med å samordne aktiviteten på tvers av enhetene.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Kristian Ramshus
22 24 68 43

KMD støtter utvalgets vurdering av at ressurskontrollen, som en kjerneoppgave innenfor fiskeriforvaltningens myndighetsutøvelse, bør organiseres som en del av staten gjennom et ordinært forvaltningsorgan. Som en følge av dette, mener vi det også er riktig at salgslagene rendyrkes som oppgjørssentral og markeds plass, og at de ikke lenger skal ha ansvaret for operativ ressurskontroll. Valget mellom å organisere kontrollarbeidet som en frittstående myndighet eller som en oppgave innenfor et direktorat, innebærer avveininger mellom hensynet til tydelige og rendyrkede roller på den ene siden, og hensynet til en helhetlig fiskeriforvaltning på den andre siden. KMD mener at utvalgets forslag om å samle ansvaret for ressurskontrollen i Fiskeridirektoratet, samtidig som at direktoratet får en funksjonsdelt organisering, der kontroll- og tilsynsfunksjonen skilles organisatorisk fra de øvrige direktoratsfunksjonene, kan balansere disse hensynene på en god måte.

Valg av funksjonsorganisering (som blir stadig vanligere) reiser imidlertid noen problemstillinger av organisatorisk karakter som bør vies oppmerksomhet i oppfølgingen av utvalgets arbeid.

Det første spørsmålet, som også utvalget drøfter, gjelder organiseringen av klagefunksjonen. Når etater går fra en organisering i to nivåer, gjerne i form av et overordnet direktoratsledd og regionale kontorer, til en organisering i funksjonsbaserte divisjoner underlagt en felles overordnet ledelse, endres de organisatoriske forutsetningene for reell to-instansbehandling av klagesaker. Utvalget anbefaler at klageordningen i et omorganisert direktorat må utredes nærmere, og påpeker at både organisering i form av en klagenemnd eller etablering av egen klageenhet i direktoratet, kan være aktuelle løsninger. KMD vil understreke betydningen av at hensynet til *rettssikkerhet* og tilstrekkelig *uavhengighet* må være tungtveiende hensyn i denne vurderingen, i tillegg til hensynene til likebehandling, effektivitet og kompetanse som utvalget nevner.

Funksjonsorganisering gir også endrede forutsetninger for direktoratets samhandling med andre aktører. Utvalget framhever at etablering av divisjoner, framfor geografisk organisering av Fiskeridirektoratet, kan fremme tverretattlig samhandling i kontrollarbeidet ved at det vil være enklere å finne fram til og samarbeide med tilsvarende funksjoner i andre funksjonsorganiserte etater. KMD vil imidlertid påpeke at en eventuell avvikling av regionskontorene, også kan gjøre samhandling med andre aktører mer krevende. Et spørsmål som kan reises i den forbindelse, er hvordan Fiskeridirektoratet skal ivareta deltagelse på viktige samhandlingsarenaer som fortsatt er regionalt basert. Deltagelse i fylkesberedskapsråd og i regionalt planforum er to eksempler på slike arenaer.

Utvalget foreslår å opprette to tverretattlige fiskekriminalitetsentre etter mønster av de etablerte A-kriminalitetsentrene. Det foreslås at sentrene ledes av politiet med deltagelse fra Mattilsynet, Fiskeridirektoratet, Tolletaten, Justervesenet, Skatteetaten og Kystvakten. Formålet med sentrene skal være å øke evnen til å avdekke og forebygge økonomisk kriminalitet i fiskerier næringen. Det er ikke konkretisert nærmere hvor disse sentrene skal lokaliseres eller hvordan de skal organiseres. Etter KMDs oppfatning bør det i en eventuell oppfølging av

dette forslaget også vurderes om funksjonen kan integreres i (evt. samlokaliseres med) noen av de eksisterende A-krimsentrene.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristian Ramshus
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer